

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 801/2015-10

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 2. decembra 2015 v senáte zloženom z predsedníčky Ľudmily Gajdošikovej a zo sudcov Sergeja Kohuta a Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE], zastúpeného advokátom Mgr. Miroslavom Golianom, Budatínska 16, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní vedenom pod sp. zn. 6 P 67/2014 a v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 70/2014, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 19. mája 2015 doručená sťažnosť [REDAKČNÝ ZNAČENIE], [REDAKČNÝ ZNAČENIE] (ďalej len „sťažovateľ“), zastúpeného advokátom Mgr. Miroslavom Golianom, Budatínska 16, Bratislava, ktorou namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) postupom Okresného súdu Dunajská Streda (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 P 67/2014 a v konaní vedenom pod sp. zn. 8 P 70/2014.

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľ – otec maloletých detí – v procesnom postavení navrhovateľa je účastníkom konania vedeného okresným súdom pod sp. zn. 6 P 67/2014, ktorého predmetom je vydanie rozhodnutia o podstatnej veci týkajúcej sa výkonu rodičovských práv a o návrhu na vydanie predbežného opatrenia. Sťažovateľ bol tiež účastníkom konania vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti vedeného pod sp. zn. 8 P 70/2014, v ktorom okresný súd rozhodoval o návrhu matky maloletých detí na úpravu práv rodičov k maloletým deťom a o jej návrhu na vydanie predbežného opatrenia.

Okresný súd uznesením sp. zn. 6 P 67/2014 z 22. septembra 2014 návrh sťažovateľa na nariadenie predbežného opatrenia zamietol a uznesením sp. zn. 8 P 70/2014 z 25. septembra 2014 vyhovel návrhu matky maloletých detí na nariadenie predbežného opatrenia, ustanovil maloletým deťom kolízneho opatrovníka a spojil konanie vedené pod sp. zn. 8 P 70/2014 s konaním vedeným pod sp. zn. 6 P 67/2014 s tým, že spoločné konanie bude okresný súd viesť pod sp. zn. 6 P 67/2014. Proti obom uzneseniam v časti výrokov o nariadení, resp. nenariadení predbežného opatrenia podal sťažovateľ odvolanie.

V súvislosti s doručovaním odvolania protistrane sa okresný súd dopustil chyby, keď doručoval sťažovateľovi jeho vlastné odvolanie na zaujatie stanoviska. Sťažovateľ poukazuje v sťažnosti na to, že táto skutočnosť prispela k vzniku prierahov v konaní, pretože sa predĺžila doba, v ktorej boli odvolaním napadnuté uznesenia okresného súdu predložené odvolaciemu súdu. Taktiež uvádza, že mu bola zo strany okresného súdu poskytnutá informácia, že spisy sp. zn. 6 P 67/2014 a sp. zn. 8 P 70/2014 boli predložené odvolaciemu súdu 16. decembra 2014, pričom dopytom na odvolacom súde 12. februára 2015 zistil, že predmetné spisy dosiaľ „*neevidujú a taktiež neevidujú ani žiadne konanie týkajúce sa maloletých detí* [redacted]“.

Podľa názoru sťažovateľa „*Je zrejmé, že v procese konania súdu a teda jeho nečinnosťou nastali značné prierahy konania o čom svedčí aj samotné vyjadrenie súdu cez svoju predsedkyňu, že k istým pochybeniam došlo, čo spomalilo samotné konanie, no aj napriek uvedenej skutočnosti tieto neboli odstránené a tak svojim postupom*

a samotným postojom Okresný súd Dunajská Streda porušil základné právo sťažovateľa ako aj dotknutých osôb vrátane maloletých, lebo okresný súd nepostupoval podľa všeobecne platných procesnoprávných predpisov a ustanovení O. s. p. a teda spôsobom čo najrýchlejšieho prejednávania a rozhodnutia vo veci samej spravidla na jedinom pojednávaní tak aby ochrana práv bola rýchla a účinná aj keby bolo potrebné vo veci samej vykonať znalecké dokazovanie. Postup okresného súdu je v rozpore s článkom 48 ods. 2 Ústavy SR s dôsledkom porušenia základných práv sťažovateľa na verejne prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov.“.

Sťažovateľ žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10 000 €, ktoré odôvodňuje okrem iného tým, že „... nečinnosťou súdu je dotknutý nie len samotný sťažovateľ, ale aj maloleté deti účastníkov konania. Pretrvávajúci stav je spôsobilý aj naďalej poškodzovať záujmy maloletých detí ale najmä vytvára priestor, keď návrat maloletých detí do pôvodnej školy môže byť pre ne stresujúci do takej miery, že ich adaptácia na ich pôvodnú školu, ktorej vyučovacím jazykom všetkých predmetov je anglický, môže im spôsobiť prípadné zhoršenie prospechu a to aj napriek tomu, že deti v tejto škole vynikali a patrili medzi najlepšie.“.

Na základe skutočností uvedených v sťažnosti sťažovateľ žiada, aby ústavný súd nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľa na verejné prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa článku 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Dunajská Streda v konaní starostlivosti súdu o maloleté deti [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] a [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] vedenom pod spis. zn. 6 P/67/2014 a spis. zn. 8 P/70/2014 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Dunajská Streda sa prikazuje, aby v konám vedenom pod spis. zn. 6 P/67/2014 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] sa priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 10.000,00 € (slovom: desaťtisíc/EUR), ktoré je Okresný súd Dunajská Streda povinný vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Dunajská Streda je povinný nahradiť [REDAKOVANÉ] trovy právneho zastúpenia v sume 284,08 € (slovom: dvestoosemdesiatštyri/08 EUR) na účet jeho právneho zástupcu Mgr. Miroslava Goliana... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažovateľ namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 6 P 67/2014 a sp. zn. 8 P 70/2014 došlo k porušeniu jeho základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že odvolací súd o opravných prostriedkoch proti uzneseniam okresného súdu sp. zn. 6 P 67/2014 a sp. zn. 8 P 70/2014 vo veci predbežných opatrení rozhodol 15. apríla 2015 s tým, že spisovú dokumentáciu vrátil súdu prvého stupňa 21. apríla 2015. Okresný súd uznesením sp. zn. 6 P 67/2014 z 12. júna 2015 konanie o vydanie rozhodnutia o podstatnej veci týkajúcej sa výkonu rodičovských práv (spojené s konaním sp. zn. 8 P 70/2014) zastavil. Uznesenie o zastavení konania napadol sťažovateľ 6. júla 2015 odvolaním a okresný súd následne predložil 28. augusta 2015 vec odvolaciemu súdu.

Zo sťažnosti, z jej príloh, ako i z informácií podaných informačnou kanceláriou okresného súdu ústavný súd zistil neefektívny procesný postup okresného súdu v súvislosti s predkladaním opravných prostriedkov sťažovateľa proti rozhodnutiam o nariadení, resp. nenariadení predbežného opatrenia na rozhodnutie odvolaciemu súdu. Inak ale okresný súd podľa zistení ústavného súdu postupoval vo veci sťažovateľa v zásade plynulo.

V nadväznosti na uvedené zistenia ústavný súd poukazuje na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený prietah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné prietahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými prietahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné prietahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť

spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Zjavná neopodstatnenosť sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na konanie bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, ktoré z hľadiska jeho druhu a povahy netrvá tak dlho, aby sa dalo vôbec uvažovať o zbytočných prieťahoch.

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že postup okresného súdu nebol poznamenaný prieťahmi takej intenzity, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné prieťahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, pričom navyše v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti už okresný súd (neprávoplatne) rozhodol o zastavení konania vedeného pod sp. zn. 6 P 67/2014, a preto sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Vzhľadom na skutočnosť, že sťažnosť bola odmietnutá, bolo už bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 2. decembra 2015